

การวิเคราะห์ SWOT งานแสงสีเสียงปราสาทสตักก้อกรมเพื่อการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว

SWOT Analysis of Light and Sound Work at Sdok Kok Thom Castle for Tourism in Sa Kaeo Province

อภิชาติ จันทนา^{1*} กิรัชตร วันช่วย²
E-mail: apichart.chan@vru.ac.th/

บทคัดย่อ

การจัดงานแสงสีเสียง ณ อุทยานประวัติศาสตร์สตักก้อกรม อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว เป็นเทศกาลตามรอยอารยธรรมโบราณสถาน “สตักก้อกรม” เป็น 1 ใน 6 เทศกาลประเพณีที่กระทรวงวัฒนธรรม ประกาศยกระดับสู่ระดับชาติและนานาชาติเพื่อผลักดัน “Soft Power” ความเป็นไทยเพิ่มมูลค่าเศรษฐกิจสร้างสรรค์ สร้างรายได้และภาพลักษณ์ที่ดีให้แก่ประเทศไทย ตามนโยบายสร้างรายได้แก่ประชาชนและชุมชนกระตุ้นเศรษฐกิจหมุนเวียนในพื้นที่

การวิเคราะห์ SWOT งานแสงสีเสียงปราสาทสตักก้อกรมเพื่อการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว จะทำให้ผู้จัดงานได้มีแนวทางในการจัดงานให้มีความสวยงามมากขึ้น โดย 1) การวิเคราะห์จุดแข็ง (Strengths) ในส่วนนี้ ต้องสำรวจหาคุณสมบัติและสิ่งที่ดีของงานแสงสีเสียง อาทิเช่น ความเชี่ยวชาญของบุคคลภายในที่มีความสามารถทางเทคนิคและการบริหารจัดการ, ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีที่ล้ำสมัยเพื่อสร้างผลิตภัณฑ์และบริการที่มีคุณภาพสูง, และความสามารถในการสร้างความประทับใจให้กับผู้ชมได้ 2) การวิเคราะห์จุดอ่อน (Weaknesses) โดยการจำแนกและระบุความยากหรือจุดที่ต้องปรับปรุงของงานแสงสีเสียง เพื่อเตรียมรับและป้องกัน อาทิเช่น ข้อจำกัดในทรัพยากรบุคคล 3) การวิเคราะห์โอกาส (Opportunities) สำรวจและระบุโอกาสที่มีให้กับงานแสงสีเสียง อาทิเช่น เครือข่ายในพื้นที่, เทคโนโลยีใหม่ๆ ในการนำมาใช้เพื่อ 4) การวิเคราะห์อุปสรรค ข้อจำกัด (Threats) ในส่วนนี้ จะต้องสำรวจและระบุความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นต่อการจัดงานแสงสีเสียง อาทิเช่น ความไม่แน่นอนของสภาพอากาศ

การวิเคราะห์ SWOT analysis ที่เป็นรายละเอียดและเป็นระบบ จะช่วยให้เราเข้าใจด้านบวกและด้านลบของงานแสงสีเสียงอย่างชัดเจน และช่วยให้สามารถวางแผนการดำเนินงานในอนาคตได้อย่างเหมาะสมและน่าสนใจ

คำสำคัญ: งานแสงสีเสียง ปราสาท สตักก้อกรม

Abstract

Light and sound event organized at Sadok Kok Thom Historical Park, Khok Sung District, Sa Kaeo Province. It is a festival following the ancient Sila civilization. “Sdok Kok Thom” is one of the 6 traditional festivals organized by the Ministry of Culture. Announcement to raise the level to the national and international level in order to push “Soft Power” of Thatness to increase the value of the creative economy. Create income and a good image for Thailand According to the policy to generate income for citizens and communities to stimulate the circular economy in the area.

SWOT analysis of the light and sound event of Prasat Sadok Kok Thom for tourism in Sa Kaeo Province. This will give the organizers a way to organize the event to be more beautiful by 1) Strength analysis. In this part, we must explore the qualities and good things of the light and sound event, such as the expertise of the insiders. with technical and managerial competence, the ability to use cutting-edge technology to create high quality products and services, and the ability to impress audiences. 2) Analysis of weaknesses (Weaknesses) by classifying and specifying difficulties or areas that need to be improved in the lighting and sound work. To prepare for and prevent, for example, limitations in human resources. 3) Opportunity analysis (Opportunities) Explore and identify opportunities available for light and sound events, such as local networks. new technology To be used for 4) Analyzing obstacles, limitations (Threats), this section must explore and identify risks that may occur to the light and sound event, such as the uncertainty of weather conditions.

Detailed and systematic SWOT analysis It will help us clearly understand the positive and negative aspects of light and sound work. and helps to plan future operations in an appropriate and interesting way.

¹ นักศึกษาหลักสูตรบริหารบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการทั่วไป มหาวิทยาลัยราชภัฏเลยออลงกรณ์ ในพระราชูปถัมภ์ ปทุมธานี

² อาจารย์ประจำ หลักสูตรบริหารบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการทั่วไป มหาวิทยาลัยราชภัฏเลยออลงกรณ์ ในพระราชูปถัมภ์ ปทุมธานี

Keywords: light and sound work, castle, SdokKokthom

ความนำ

งานแสงสีเสียงปราสาทสตึกก็อกรม เป็นงานที่จัดขึ้นเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวและกระตุ้นเศรษฐกิจในท้องถิ่น โดยใช้เทคโนโลยีแสงสีเสียงมาส่องสว่างและเล่าเรื่องราวเกี่ยวกับประวัติศาสตร์และความงดงามของปราสาทสตึกก็อกรม จึงได้ศึกษาหาความรู้ในการ วิเคราะห์ปัญหา หากลยุทธ์ และนำมาประกอบกับการปฏิบัติงานงานแสงสีเสียงปราสาทสตึกก็อกรม อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว

1. วัตถุประสงค์

- 1.1 เพื่อวิเคราะห์สถานการณ์ในการดำเนินงานการงานแสดง แสง สี เสียง โดยใช้เครื่องมือ SWOT Analysis ในหารหาจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค ในการงานแสดง แสง สี เสียง สตึกก็อกรม
- 1.2 เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดกลยุทธ์ในการดำเนินงาน การงานแสดง แสง สี เสียง สตึกก็อกรม ให้มีประสิทธิภาพ

2. ขอบเขต

การวิเคราะห์จุดแข็ง (SWOT Analysis) เพื่อใช้วิเคราะห์สถานการณ์ในการดำเนินงานการงานแสดง แสง สี เสียง ของการจัดงานเพื่อประชาสัมพันธ์ปราสาทสตึกก็อกรม ให้กับผู้ที่ผู้ที่เกี่ยวข้อง ใช้เป็นแนวทางในการวางแผนการดำเนินงาน และทำให้ผู้ดำเนินงานรู้ถึงจุดแข็งและจุดอ่อนจากสภาพแวดล้อมภายใน มองเห็นโอกาสและอุปสรรคจากสภาพแวดล้อมภายนอก ตลอดจนผลกระทบต่อการดำเนินงานได้

3. คำจำกัดความ

ปราสาทสตึกก็อกรม หมายถึง ปราสาทสตึกก็อกรม หรือ ปราสาทสตึกก็อกรม เป็นอุทยานประวัติศาสตร์แห่งหนึ่งของประเทศไทยภายใต้การดูแลของกรมศิลปากร กระทรวงวัฒนธรรม เป็นปราสาทขอมและโบราณสถานที่ใหญ่และสำคัญของจังหวัดสระแก้ว ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่บ้านหนองหญ้าแก้ว หมู่ที่ 9 ตำบลโคกสูง อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว

SWOT (สวอต) หมายถึง การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและศักยภาพ จุดแข็ง จุดอ่อน อุปสรรค และ โอกาส เพื่อช่วยในการดำเนินงาน แสง สี เสียง ของปราสาทสตึกก็อกรม ตำบลโคกสูง อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว

งานแสง สี เสียง หมายถึง การแสดงบทบาทสมมุติ ที่มีเบื้องหลังหรือฉากหลังเป็นโบราณสถาน ซากปรักหักพังของก้อนอิฐ ศิลาลง สถานที่สำคัญต่างๆ โดยใช้แสง และเสียง ขับเน้นให้เกิดความรู้สึกยิ่งใหญ่ มีส่วนร่วมกับประวัติศาสตร์ปราสาทสตึกก็อกรม ตำบลโคกสูง อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว

จากหลักฐานที่ปรากฏในข้อความจากศิลาจารึกสตึกก็อกรม ในปีศักราช พ.ศ. 1480 ซึ่งเป็นปีสุดท้ายของรัชกาลพระเจ้าชัยวรมันที่ 4 กรมศิลปากร กระทรวงวัฒนธรรม ได้ขึ้นทะเบียนโบราณสถานปราสาทสตึกก็อกรมครั้งแรก ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 52 วันที่ 8 มีนาคม 2478 ต่อมาได้กำหนดเขตพื้นที่โบราณสถานประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 114 ตอนพิเศษ 81 ง วันที่ 15 กันยายน 2540 รวมพื้นที่โบราณสถาน 641 ไร่ 2 งาน 82 ตารางวา ซึ่งปัจจุบันตั้งอยู่ที่หมู่บ้านหนองหญ้าแก้ว ตำบลโคกสูง อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว

เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวและอนุรักษ์สถานที่ประวัติศาสตร์นี้ให้ส่งต่อรุ่นหลังและชาวไทยและชาวต่างชาติได้รับรู้ ทางจังหวัดจึงได้มีแนวคิดการจัดงาน แสง สี เสียง ขึ้น ซึ่งจัดเป็นงานประจำปีของอำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว มาโดยตลอด ซึ่งจะจัดขึ้นในช่วงเดือน มีนาคม ของทุกปี เพื่อรักษาและอนุรักษ์งานประเพณีนี้ รวมถึงเป็นการเล่าเรื่องประวัติศาสตร์ความเป็นให้กับรุ่นหลังๆได้รับรู้ และเป็นการบูรณะสถานที่ให้มีสภาพที่สมบูรณ์อยู่ตลอดเวลา พร้อมสำหรับการรับนักท่องเที่ยวที่จะเข้ามาชม แต่ในการจัดงานแสง สี เสียง จำเป็นต้องวิเคราะห์ จุดอ่อน จุดแข็ง โอกาส และอุปสรรค ในการที่จะกำหนดกลยุทธ์การส่งเสริมการท่องเที่ยวของจังหวัดสระแก้ว เพื่อจะได้สอดคล้องกับนโยบายของภาครัฐที่จะส่งเสริมจัดการท่องเที่ยวเมืองรองของรัฐบาลในวาระต่อไป ซึ่งจะทำให้การท่องเที่ยวไทยมีคุณภาพสูงขึ้น นักท่องเที่ยวมีประสบการณ์ที่ดี รายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น ชุมชนท้องถิ่นได้รับประโยชน์จากการท่องเที่ยวแนวทางเหล่านี้เป็นเพียงส่วนหนึ่งของแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวไทย ยังมีแนวทางอื่น ๆ อีกมากมายที่ควรพิจารณาการพัฒนาการท่องเที่ยวไทยต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วน

การแสดงแสงและเสียง เป็นศิลปะการแสดงรูปแบบใหม่ที่เกิดขึ้นโดยการผสมผสานศาสตร์และศิลป์หลากหลายสาขา โดยเริ่มตั้งแต่การออกแบบกิจกรรม การออกแบบเครื่องแต่งกาย การออกแบบดนตรี การแสดง การบริหารจัดการ ซึ่งเป็นการแสดงที่เน้นความตระการตาของระบบแสง สี เสียง ที่ใช้เทคนิคพิเศษประกอบเพื่อบอกเล่าเรื่องราวทางประวัติศาสตร์ ณ บริเวณสถานที่จริง ทั้งนี้ต้องอาศัยความเข้าใจถึงเหตุการณ์และพื้นฐานในความเป็นมาของเรื่องราวที่น่าเสนอ โดยใช้เสียงบรรยายเพื่อบอกเล่าเรื่องราว ใช้เสียงเพลง และเสียงประกอบเพื่อสร้างอารมณ์ร่วมหรือทำให้การถ่ายทอดดังกล่าวมีอรรถรสมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ยังมีการใช้แสงสีต่าง ๆ

ตามบรรยากาศเพื่อให้ผู้ชมสร้างจินตภาพ ทำให้เกิดความคิด ความรู้สึก เสมือนอยู่ในเหตุการณ์นั้น เป็นการผสมผสานเรื่องราวจากความเป็นจริงสู่จินตนาการในเรื่องราวแห่งอดีตกาลแห่งโบราณสถาน หรือสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ทั่วทุกภูมิภาคของประเทศไทย

เป็นงานจัดแสงสีเสียง จะจัดขึ้นช่วงเดือนมีนาคม ของทุกปี ในงานจะมีการแสดงแสง สี เสียง วัฒนธรรมขอมโบราณ และการแต่งกายตามรูปแบบศิลปะ และมีการจัดพื้นที่ค้าขายสินค้าพื้นเมือง พระอาทิตย์ลอดซุ้มประตูในตอนเช้าที่พระอาทิตย์ขึ้น มีการแสดงการแต่งกายที่เป็นเอกลักษณ์ มีแสง สี เสียงที่ยิ่งใหญ่อลังการ (ทิวา วงศ์ษา, บทสัมภาษณ์, 2566)

วิเคราะห์การจัดงานแสงสีเสียง จะทำให้เกิดความสอดคล้องกับการพัฒนาทุนทางวัฒนธรรมในทุกมิติ ซึ่งเป็นหลักการทำงานที่ช่วยผลักดันส่วนที่เป็นข้อมูลและภูมิปัญญาสู่การปฏิบัติให้เห็นได้อย่างเป็นรูปธรรม ช่วยพัฒนาทุนทางวัฒนธรรมและการบริหารและจัดการการนำทุนทางวัฒนธรรมมาเป็นส่วนหนึ่งในการดำเนินงาน ผลที่ได้จากการดำเนินงาน มิใช่เพียงความสำเร็จในการสร้างสรรค์งานศิลปกรรมเท่านั้น แต่เป็นกิจกรรมที่ทำให้เกิดความร่วมมือความเข้าใจกับคนในสังคมนั้น ๆ เพื่อสร้างความเข้มแข็งและความสำคัญของวิถีกระบวนการทำงานของศิลปะกับชุมชนด้วย ปัจจัยของทุนทางวัฒนธรรมธรรมดังกล่าวว่าเป็นเสมือนส่วนผสมที่สำคัญในการทำให้งานออกแบบทางศิลปกรรม มีความหมายและเกิดเป้าประสงค์ในกรอบการคิดสร้างสรรค์งานให้มีมิติและคุณค่ามากขึ้นด้วย เพราะเป็นสิ่งที่กำหนดให้เกิดวิธีการนำงานศิลปะไปเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนได้อย่างเป็นรูปธรรม เพื่อสืบสานประเพณีท้องถิ่น และส่งเสริมการท่องเที่ยว เกิดการกระตุ้นเศรษฐกิจในชุมชน เช่น ด้านที่พักที่เป็นโฮมสเตย์ การค้าขายสินค้าโอท็อป สร้างรายได้ สร้างอาชีพให้แก่คนในชุมชน ซึ่งจะนำไปสู่การเติบโตทางเศรษฐกิจเพิ่มขึ้น ยังเป็นการสนองนโยบายของรัฐบาล และนโยบายของจังหวัดด้านการท่องเที่ยว

การวิเคราะห์ SWOT งานแสงสีเสียงปราสาทสติกก๊กอคม อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว จากการสัมภาษณ์ผู้เข้าร่วมงานแสดงแสงสีเสียงปราสาทสติกก๊กอคม การสัมภาษณ์ผู้ประกอบการธุรกิจท้องถิ่น การสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่จากหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง และจากการสืบค้น เว็บไซต์ของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย เว็บไซต์ของจังหวัดสระแก้ว เว็บไซต์ของอุทยานประวัติศาสตร์สติกก๊กอคม เอกสารงานวิจัยเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ข่าวสารเกี่ยวกับงานแสดงแสงสีเสียงปราสาทสติกก๊กอคม และนำข้อมูลทั้งหมดมาวิเคราะห์และสังเคราะห์ โดยการสนทนากลุ่มร่วมกับผู้เกี่ยวข้อง ได้แก่ ผู้นำชุมชน หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องพบว่า

ปัจจัยภายในองค์กร

1. S – Strength (จุดแข็ง)

การวิเคราะห์หาจุดแข็งที่ทำได้ดีหรือปัจจัยต่าง ๆ ที่ส่งเสริมให้เกิดความแตกต่าง และสร้างข้อได้เปรียบ ไม่ว่าจะเป็นสินค้าและบริการ หรือการทำงานของทีมงาน อะไรคือสิ่งที่ธุรกิจของเราได้เปรียบมากกว่าคู่แข่ง สินค้าและบริการของเรามีความแตกต่างอย่างไรทีมงานของเรามีความรู้เฉพาะด้านใดเป็นพิเศษ

2. W – Weakness (จุดอ่อน)

การวิเคราะห์ข้อด้อยที่ทำให้ธุรกิจเสียเปรียบในการแข่งขัน แล้วคิดหากลยุทธ์มาแก้ไขจุดด้อยที่พบเพื่อเปลี่ยนให้กลายเป็นจุดเด่น สำหรับการวิเคราะห์ Weakness นั้นจะมีความคล้ายคลึงกับ Strength เพราะเป็นด้านตรงข้ามกันเนื่องจาก Strength คือ สิ่งที่ทำให้เราชนะคู่แข่ง และ Weakness คือ สิ่งที่ทำให้เราแพ้คู่แข่ง ทำให้การตั้งคำถามหรือวิเคราะห์ที่เบื้องต้นมีความคล้ายคลึงกัน เช่น อะไรคือสิ่งที่ทำให้เราเสียเปรียบคู่แข่ง ทำไมส่วนแบ่งทางการตลาดของเราน้อยกว่าคู่แข่ง ทำไมแบรนด์และสินค้ายังไม่เป็นที่รู้จักในวงกว้าง

ปัจจัยภายนอกองค์กร

1. O – Opportunities (โอกาส)

การหาทางค้นพบโอกาสทางธุรกิจที่จะส่งผลต่อการดำเนินงาน การสร้างรายได้และการทำกำไรเพิ่มขึ้น โดยโอกาสถือเป็นปัจจัยจากภายนอกที่เกิดขึ้นเอง และมักมีการเปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลา เช่น กระแสสังคมที่ทำอะไรได้รับความนิยม นโยบายรัฐที่ส่งเสริมการใช้จ่ายภายในประเทศ ความต้องการของสินค้าที่ยังไม่เคยมีในตลาด จำนวนผู้ใช้บริการของโซเชียลมีเดีย ซึ่งในการแสวงหาโอกาส การติดตามข่าวสารหรือเทรนด์ที่เกิดขึ้นทั่วโลกมีความสำคัญอย่างมาก เพื่อให้มีองค์ความรู้มากพอสำหรับคาดการณ์แนวโน้มที่จะเกิดขึ้นในอนาคต และยังช่วยให้เราเตรียมตัววางกลยุทธ์สร้างโอกาสให้ธุรกิจอย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด

2. T – Threats (อุปสรรค)

การคาดการณ์ผลกระทบเชิงลบทางธุรกิจที่เกิดจากปัจจัยภายนอก ไม่ว่าจะเป็นทั้งทางตรงและทางอ้อม ที่เสี่ยงเกิดอุปสรรคต่อการดำเนินงาน เช่น โรคระบาดครั้งใหญ่ที่ทำให้ยอดขายลดลง การชุมนุมที่ก่อให้เกิดการหยุดชะงักทางธุรกิจ สินค้าทดแทน

ที่มีมากขึ้น การปรับตัวของคู่แข่งหรือธุรกิจสายงานเดียวกัน หากธุรกิจไม่ได้เตรียมตัวรับมือให้ดีพอ เสี่ยงส่งผลร้ายแรงถึงอาจทำให้การดำเนินงานหยุดชะงักหรือปิดตัวลง

ดังนั้นจุดประสงค์หลักของการวิเคราะห์ SWOT Analysis เพื่อให้ประเมินการดำเนินงาน ออกมาเป็นภาพรวมของสถานการณ์ที่กำลังดำเนินอยู่ โดยเมื่อเราเข้าใจ Strength ของเรามากขึ้น ก็จะทำให้มองเห็น Opportunities กว้างกว่าเดิม ขณะเดียวกัน เมื่อเราค้นหา Threats ได้มากขึ้นเท่าใด Weaknesses ของเราก็จะชัดเจนขึ้น เช่นกัน

จากหลักการในการวิเคราะห์ จึงได้บทสรุปของการดำเนินงานงานแสดง แสง สี เสียง ปราสาทสติก๊กอภิม ดังนี้

1) Strengths (จุดแข็ง) ความแปลกใหม่ของการนำเสนอเรื่องราวประวัติศาสตร์และตำนานของปราสาทสติก๊กอภิม ผ่านเทคโนโลยีแสง สี เสียง การผสมผสานเทคโนโลยีกับการแสดงทางวัฒนธรรม เป็นสถานที่สำคัญติดกับประเทศกัมพูชา และยังมีปราสาทหินที่ใหญ่ที่สุดของจังหวัดสระแก้ว ที่มีศิลปวัฒนธรรมโบราณ มีร่องรอยของอาณาจักรขอม มีภาษาที่เป็นเอกลักษณ์ อาหารพื้นบ้านที่หลายคนนิยม เป็นทางผ่านระหว่างจากภาคตะวันออกสู่ภาคอีสาน และไม่ไกลจากกรุงเทพฯ

2) Weaknesses (จุดอ่อน) การประชาสัมพันธ์ สื่อสารให้บุคคลภายนอกได้รับรู้ถึงความสำคัญของงาน และอยากมาชม

3) Opportunities (โอกาส) การที่มีนโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวเมืองรอง ปราสาทสติก๊กอภิมจึงเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญที่จะผลักดันและส่งเสริมเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมของจังหวัดสระแก้ว การพัฒนาเทคโนโลยีให้ทันสมัย

4) Threats (อุปสรรค) งบประมาณที่มีน้อยทำให้ไม่สามารถผลักดันได้มาก ขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ และความเชี่ยวชาญ คู่แข่งที่การจัดงานรูปแบบเดียวกัน

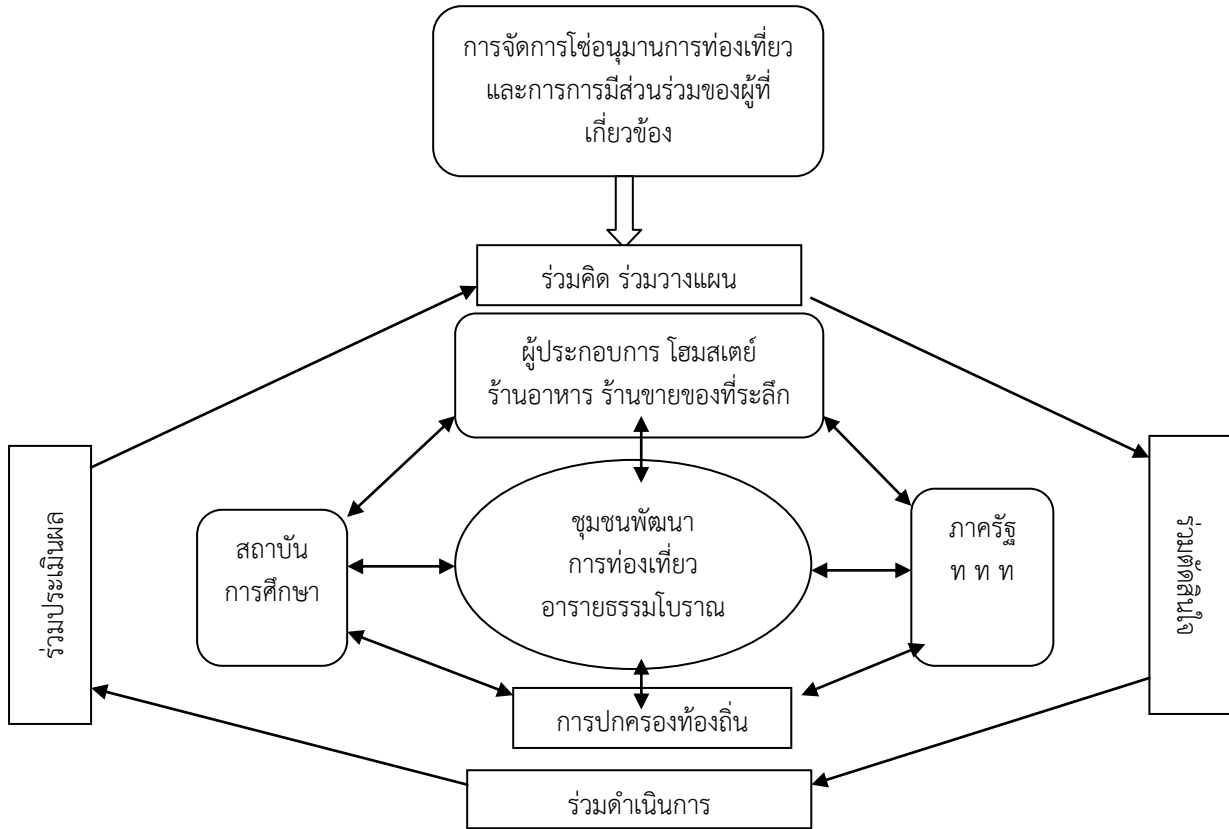
งานแสดงแสงสีเสียงปราสาทสติก๊กอภิม มีศักยภาพ ที่จะพัฒนา เป็นงานระดับนานาชาติดึงดูดนักท่องเที่ยวจากทั่วโลกมาเที่ยวชมกระตุ้นเศรษฐกิจในท้องถิ่นพัฒนารูปแบบการแสดงแสงสีเสียงให้มีความทันสมัยน่าสนใจขยายระยะเวลาการจัดงานประชาสัมพันธ์ งานแสดง ให้กว้างขวางพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวก ให้เพียงพอดึงดูดนักท่องเที่ยวกลุ่มใหม่ เช่น นักท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม นักท่องเที่ยวครอบครัว เพิ่มเติมการบูรณาการความร่วมมือจากทุกภาคส่วน พัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐาน ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (อริญ วานิชกร, 2564)

เมื่อวิเคราะห์จนได้คำตอบแล้ว ก็นำมาสู่การวางกลยุทธ์ซึ่งเป็นขั้นตอนสำคัญโดยใช้เครื่องมือ TOWS Matrix เครื่องมือนี้ นำมาวางกลยุทธ์เพื่อทำการวางแผนการดำเนินงาน ทั้งวางกลยุทธ์เชิงรุก (SO) กลยุทธ์เชิงรับ (ST) กลยุทธ์เชิงแก้ไข (WO) และกลยุทธ์เชิงป้องกัน (WT) ซึ่งการวิเคราะห์กลยุทธ์ต่าง ๆ ก็เพื่อหาแนวทางทำการตลาด หาโอกาสและหาทางป้องกันเพื่อให้ธุรกิจอยู่รอดในตลาดให้ได้นั่นเองนำเครื่องมือ TOWS งานแสดงแสงสีเสียง ปราสาทสติก๊กอภิมมาใช้วิเคราะห์จนได้ TOWS Matrix ของงานแสดงแสงสีเสียง ปราสาทสติก๊กอภิม

ตารางที่ 1 วิเคราะห์ TOWS Matrix ของงานแสดงแสงสีเสียง ปราสาทสติก๊กอภิม

ปัจจัยภายใน / ปัจจัยภายนอก	จุดแข็ง (Strengths)	จุดอ่อน (Weaknesses)
Opportunities (โอกาส)	S-O (กลยุทธ์เชิงรุก) ขยายระยะเวลาการจัดงาน พัฒนาแพ็คเกจท่องเที่ยว การขายผ่านช่องทางออนไลน์ สร้างความร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐและเอกชน	W-O (กลยุทธ์เชิงแก้ไข) จัดทำโปรโมชั่นลดราคาบัตรเข้าชมสำหรับนักเรียน นักศึกษา และผู้สูงอายุ จัดกิจกรรม workshop
Threats (อุปสรรค)	S-T (กลยุทธ์เชิงป้องกัน) จัดเตรียมแผนสำรองเผื่อกรณีสภาพอากาศไม่เอื้ออำนวย พัฒนาเอกลักษณ์ของงานให้แตกต่างจากงานอื่นๆ	W-T (กลยุทธ์เชิงรับ) ศึกษาและติดตามนโยบายของภาครัฐอย่างใกล้ชิด

กลยุทธ์ที่เหมาะสมให้กับโซ่อุปทานการท่องเที่ยวทั้งระบบ การอภิปรายผลกลยุทธ์ที่เหมาะสมให้กับโซ่อุปทานการท่องเที่ยวทั้งระบบ มีข้อค้นพบดังนี้ ที่มา (ศิริพร เลิศยิ่งยศ, 2563)

ภาพที่ 1 แสดงกลยุทธ์ที่เหมาะสมให้กับโซ่อุปทานการท่องเที่ยวทั้งระบบ

1. การพัฒนาคุณภาพบุคลากรในระบบโซ่อุปทานโดยเฉพาะทักษะด้านการสื่อสารภาษาต่างประเทศ
2. การบังคับใช้กฎหมายให้ชัดเจน เช่นกฎหมายการควบคุมนักท่องเที่ยว เปิดโอกาสให้ชาวต่างชาติเข้ามาโดยขยายเวลาให้มากขึ้น และลดภาษีการเข้าเมือง
3. การสร้างมูลค่าเพิ่มด้วย Creative และ Innovation สร้างความได้เปรียบในวัตถุดิบที่มีในชุมชน และสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ ที่มีคุณค่าให้สาธารณชนได้รู้จัก ตลอดจนการสร้างแตกต่างให้ได้จดจำ
4. กลยุทธ์การสร้างพันธมิตรในระบบโซ่อุปทานการท่องเที่ยว โดยมุ่งเน้นให้ทุกภาคส่วนร่วมมือกันในการสร้าง และขับเคลื่อนนโยบายที่ตอบสนองกับภาครัฐที่สนับสนุนมาอย่างเป็นรูปธรรม เห็นจริง โป่งใส และตรวจสอบได้
5. ภาครัฐเป็นผู้นำการบูรณาการให้เกิดความเชื่อมโยงสอดคล้องในทางปฏิบัติ สิ่งที่จะเป็นฐานหลักสำคัญในการเชื่อมโยงทุกอย่างให้สามารถเดินหน้าไปได้คือรัฐบาล ภายในท้องถิ่น และชุมชนพร้อมที่จะสนับสนุน ที่จะพัฒนาและจัดการบริหารเพื่อประโยชน์ที่เป็นสูงสุดต่อประชาชน
6. การพัฒนาระบบ Big Data มาใช้ให้เกิดประโยชน์ คือการเก็บข้อมูลเพื่อที่จะมาพัฒนาให้เกิดคุณภาพมากยิ่งขึ้น และการวัดผลประมาณผล หากกลยุทธ์ใหม่เพิ่มในครั้งต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (Djordje Nikolića, 2015); (Emma P. Y. Wong¹, 2010); (สำนักแผนยุทธศาสตร์และนโยบาย, 2555); (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2557); (ศศิธร และ เกศชุตตา, 2558); (วัลลภา ศรีทองพิมพ์ และ คณะ, 2560)

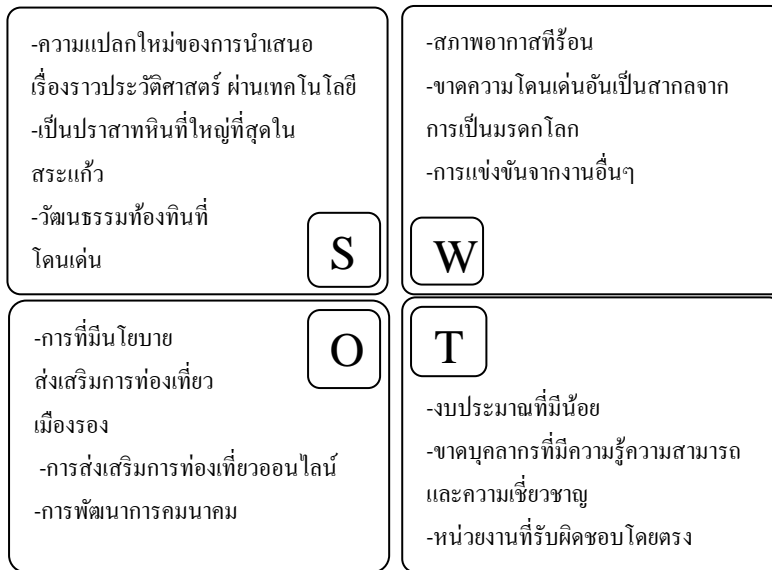
บทสรุป

วิเคราะห์ SWOT การจัดงานแสงสีเสียง จะทำให้ชุมชน หน่วยงานในพื้นที่ จังหวัด ได้นำข้อมูลไปวางแผนและปรับปรุงในส่วนต่างๆที่เกี่ยวข้อง และจะทำให้เกิดความสอดคล้องกับการพัฒนาทุนทางวัฒนธรรมในทุกมิติ ซึ่งเป็นหลักการทำงานที่ช่วยผลักดันส่วนที่เป็นข้อมูลและภูมิปัญญาสู่การปฏิบัติให้เห็นได้อย่างเป็นรูปธรรม ช่วยพัฒนาทุนทางวัฒนธรรมและการบริหารจัดการและจัดการการนำทุนทางวัฒนธรรมมาเป็นส่วนหนึ่งในการดำเนินงาน ผลที่ได้จากการดำเนินงาน มิใช่เพียงความสำเร็จในการสร้างสรรค์งานศิลปกรรมเท่านั้น แต่เป็นกิจกรรมที่ทำให้เกิดความร่วมมือความเข้าใจกับคนในสังคมนั้น ๆ เพื่อสร้างความเข้มแข็งและความสำคัญของวิถีกระบวนการทำงานของศิลปะกับชุมชนด้วย ปัจจัยของทุนทางวัฒนธรรมธรรมดิงกล่าวว่าเป็นเสมือนส่วนผสมที่สำคัญในการทำให้งาน

ออกแบบทางศิลปกรรม มีความหมายและเกิดเป้าประสงค์ในกรอบการคิดสร้างสรรค์งานให้มีมิติและคุณค่ามากขึ้นด้วย เพราะเป็นสิ่งที่กำหนดให้เกิดวิธีการนำงานศิลปะไปเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนได้อย่างเป็นรูปธรรม เพื่อสืบสานประเพณีท้องถิ่น และส่งเสริมการท่องเที่ยว เกิดการกระตุ้นเศรษฐกิจในชุมชน เช่น ด้านที่พักที่เป็นโฮมสเตย์ การค้าขายสินค้าโอท็อป สร้างรายได้ สร้างอาชีพให้แก่คนในชุมชน ซึ่งจะนำไปสู่การเติบโตทางเศรษฐกิจเพิ่มขึ้น ยังเป็นการสนองนโยบายของรัฐบาล และนโยบายของจังหวัด ด้านการท่องเที่ยว

การวิเคราะห์ SWOT งานแสงสีเสียงปราสาทศักดิ์ก๊อกรม อำเภอโคกสูง จังหวัดสระแก้ว ปราสาทศักดิ์ก๊อกรมมีความโดดเด่นที่ทราบกันดีแล้วว่ามี ความสวยงาม และยังคงเหมือนกับปราสาทนครวัดนครธมของกัมพูชา ควรต้องมีการบูรณาการให้มีสภาพที่สมบูรณ์ที่ใกล้เคียงของเดิมที่สุดเพื่อรองรับนโยบายและงบประมาณที่จะเข้ามาของภาครัฐ ช่วยเผยแพร่ให้รับรู้ให้มากขึ้น และยังคงต้องมีการพัฒนาด้านเทคนิคและการออกแบบระบบแสง สี เสียงให้มีความอลังการ ตื่นตาตื่นใจเหมาะสมกับงาน สร้างความโดดเด่นที่เป็นสากล เพื่อสร้างแรงดึงดูดนักท่องเที่ยวที่อยู่ใกล้ไกล และสร้างประสบการณ์ใหม่ให้นักท่องเที่ยวได้เลือกมาเที่ยวที่งานแสง สี เสียงปราสาทศักดิ์ก๊อกรม

ภาพที่ 2 แสดงการวิเคราะห์ SWOT งานแสงสีเสียงปราสาทศักดิ์ก๊อกรม

ตารางที่ 2 แสดงการนำเครื่องมือ TOWS มาใช้วิเคราะห์จนได้ TOWS Matrix ของงานแสงสีเสียง ปราสาทศักดิ์ก๊อกรม

ปัจจัยภายใน	ปัจจัยภายนอก	ปัจจัยภายใน	ปัจจัยภายนอก
Opportunities (โอกาส) 1. การที่มีนโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวเมืองรอง 2. การส่งเสริมการท่องเที่ยวออนไลน์ 3. การพัฒนาการคมนาคม	จุดแข็ง (Strengths) 1. ความแปลกใหม่ของการนำเสนอเรื่องราวประวัติศาสตร์ ผ่านเทคโนโลยี 2. เป็นปราสาทหินที่ใหญ่ที่สุดในสระแก้ว 3. วัฒนธรรมท้องถิ่นที่โดดเด่น	จุดอ่อน (Weaknesses) 1. งบประมาณที่มีน้อย 2. ขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถและความเชี่ยวชาญ	
Threats (อุปสรรค) 1. ขาดหน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรง 2. สภาพอากาศที่ร้อน 3. ขาดความโดดเด่นอันเป็นสากลการเป็นมรดกโลก 4. การแข่งขันอื่นๆ	S-O (กลยุทธ์เชิงรุก) 1. ความยิ่งใหญ่ของปราสาท - การแสดงที่ตระการตา 2. การส่งเสริมการท่องเที่ยว - กระตุ้นเศรษฐกิจ 3. การมีส่วนร่วมของชุมชน - การสนับสนุนจากภาครัฐ	W-O (กลยุทธ์เชิงแก้ไข) 1. ขยายระยะเวลาการจัดงานให้มากขึ้น 2. ปรับปรุงราคาบัตรเข้าชม - การเดินทาง - ที่พัก - 3. การประชาสัมพันธ์ให้มากขึ้น 4. พัฒนาการบริการให้เป็นมืออาชีพ	
		S-T (กลยุทธ์เชิงป้องกัน) 1. มีแผนรองรับกรณีสภาพอากาศแปรเปลี่ยน 2. ประสานชุมชนในการวางแผนการต้อนรับ	W-T (กลยุทธ์เชิงรับ) 1. ขยายระยะเวลาการจัดงาน-พัฒนาการคมนาคม 2. ส่งเสริมการท่องเที่ยวออนไลน์ - พัฒนาสินค้าและบริการ - สร้างแพ็คเกจท่องเที่ยว

S-O ขยายระยะเวลาการจัดงานเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวจากต่างประเทศ พัฒนาแพ็คเกจท่องเที่ยวรวมที่พัก การเดินทาง และตัวเข้าชมงานจัดกิจกรรมส่งเสริมการขายผ่านช่องทางออนไลน์ สร้างความร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐและเอกชนเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว

W-O จัดทำโปรโมชั่นลดราคาบัตรเข้าชมสำหรับ นักเรียน นักศึกษา และผู้สูงอายุ จัดกิจกรรม workshop เพื่อพัฒนาทักษะของบุคลากร

S-T จัดเตรียมแผนสำรองเผื่อกรณีสภาพอากาศไม่เอื้ออำนวย พัฒนาเอกลักษณ์ของงานให้แตกต่างจากงานอื่นๆ เตรียมแผนรับมือกับปัญหาเศรษฐกิจ

W-T ศึกษาและติดตามนโยบายของภาครัฐอย่างใกล้ชิด

การส่งเสริมการท่องเที่ยวจังหวัดสระแก้ว ซึ่งจังหวัดสระแก้วเป็นจังหวัดชายแดนภาคตะวันออก มีศักยภาพด้านการท่องเที่ยวสูง แต่ยังไม่ได้รับการส่งเสริมอย่างเต็มที่ ต้องพัฒนาปราสาทสตีก๊กอกรมให้แหล่งท่องเที่ยวที่มีอยู่ให้สมบูรณ์พัฒนาถนนหนทางให้สะดวก พัฒนาระบบขนส่งสาธารณะ พัฒนาแหล่งน้ำ ไฟฟ้า สื่อสารประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว ออกงานมหรสพการท่องเที่ยว จัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยว พัฒนาลินค้าของที่ระลึก พัฒนาร้านอาหาร ที่พัก สถานบันเทิง พัฒนาทักษะการบริการ พัฒนาความรู้ด้านการท่องเที่ยว ให้แก่บุคลากรในท้องถิ่น

จากกลยุทธ์ที่ได้วิเคราะห์มาดังกล่าวจะทำให้การท่องเที่ยวไทยมีคุณภาพสูงขึ้น นักท่องเที่ยวมีประสบการณ์ที่ดี รายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น ชุมชนท้องถิ่นได้รับประโยชน์จากการท่องเที่ยวแนวทางเหล่านี้เป็นเพียงส่วนหนึ่งของแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวไทย ยังมีแนวทางอื่น ๆ อีกมากมายที่ควรพิจารณา การพัฒนาการท่องเที่ยวไทยต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วน

การศึกษาประวัติศาสตร์ความเป็นมาและการถ่ายทอดสู่สาธารณะชนของปราสาทสตีก๊กอกรม เป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้ประชาชนมีความรู้และเข้าใจเกี่ยวกับโบราณสถานแห่งนี้มากขึ้น ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงโบราณคดี และกระตุ้นให้ประชาชนตระหนักถึงคุณค่าของโบราณสถานโบราณสถาน เป็นสิ่งก่อสร้างหรือซากปรักหักพังที่ปรากฏหลักฐานทางโบราณคดี แสดงถึงวัฒนธรรม ประเพณี ความเชื่อ และวิถีชีวิตของคนในอดีต โบราณสถานมีคุณค่าหลายประการ ดังนี้ 1. คุณค่าทางประวัติศาสตร์ โบราณสถานเป็นหลักฐานทางประวัติศาสตร์ บอกเล่าเรื่องราวในอดีต ช่วยให้เข้าใจถึงพัฒนาการของสังคม โบราณสถานบางแห่งเป็นแหล่งโบราณคดีที่สำคัญ มีข้อมูลทางประวัติศาสตร์ที่หาไม่ได้จากแหล่งอื่น 2. คุณค่าทางวัฒนธรรม โบราณสถานเป็นตัวแทนของวัฒนธรรม ประเพณี ความเชื่อ และวิถีชีวิตของคนในอดีต โบราณสถานช่วยให้เข้าใจถึงรากเหง้าของวัฒนธรรม และความเป็นมาของสังคม 3. คุณค่าทางการศึกษา โบราณสถานเป็นแหล่งเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์ โบราณคดี และวัฒนธรรม โบราณสถานช่วยให้เด็กและเยาวชนเรียนรู้เกี่ยวกับอดีต และปลูกฝังความภาคภูมิใจในชาติ 4. คุณค่าทางการท่องเที่ยว โบราณสถานเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ดึงดูดนักท่องเที่ยวจากทั่วโลก โบราณสถานช่วยสร้างรายได้ให้กับท้องถิ่น และส่งเสริมเศรษฐกิจ 5. คุณค่าทางจิตใจ โบราณสถานเป็นตัวแทนของอดีต เชื่อมโยงคนรุ่นปัจจุบันกับบรรพบุรุษ โบราณสถานสร้างความรู้สึภาคภูมิใจในชาติ และความศรัทธาในวัฒนธรรม การอนุรักษ์โบราณสถานเป็นหน้าที่ของทุกคน เราควรช่วยกันดูแลรักษาโบราณสถาน เพื่อให้โบราณสถานเหล่านี้คงอยู่ต่อไป และเป็นแหล่งเรียนรู้ให้กับคนรุ่นต่อไป

ข้อเสนอแนะ

1. องค์กรที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ หน่วยงานการศึกษาที่มีในจังหวัด ควรมีการต่อยอดงานวิจัยสู่ผลงานทางวัฒนธรรม พัฒนาผลงานการออกแบบอ่านจากงานวิจัย จัดแสดงผลงาน เผยแพร่สู่สาธารณะ ส่งเสริมให้ผลงานเข้าถึงกลุ่มเป้าหมาย กระตุ้นให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้

2. องค์กรที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ วัฒนธรรมจังหวัด องค์กรบริหารส่วนตำบล ผู้นำท้องถิ่น ชุมชนควรมีการต่อยอดสู่การส่งเสริมการท่องเที่ยว พัฒนาโมเดลการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมจากงานวิจัย ทดลองใช้โมเดลในกรณีศึกษา ประเมินผลและปรับปรุงโมเดลขยายผลสู่กรณีศึกษาอื่นๆ และพัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยวจัดฝึกอบรม พัฒนาทักษะเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้พัฒนามาตรฐานการบริการ

3. องค์กรที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ประชาสัมพันธ์จังหวัด ควรมีการจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ เช่น วีดิทัศน์ แผ่นพับ โปสเตอร์ เผยแพร่ผ่านช่องทางต่างๆ เช่น สื่อออนไลน์ สื่อสิ่งพิมพ์ กิจกรรม ประชาสัมพันธ์เชิงรุก ดึงดูดความสนใจกระตุ้นให้เกิดการท่องเที่ยว

เอกสารอ้างอิง

- กรมศิลปากร ปราสาทสติก๊กอกรม. (2566). <<https://finearts.go.th/main/view/202>> (สืบค้นเมื่อ 4 กันยายน 2566).
- กำพล จำปาพันธ์. (2559). ร่องรอยอารยธรรมเขมรโบราณและสยามอยุธยาในเขตจังหวัดสระแก้ว. วารสารวิชาการ การท่องเที่ยว
ไทยนานาชาติ. 12(2), 33.
- จักรพงษ์ เจริญกิจพานิช และ ปัทมาวดี ชาญสุวรรณ (2566). นาฏศิลป์ร่วมสมัยในการแสดงแสง สี เสียง อารยธรรมแห่งศรีธา
มนตรี ศรีพุทธเศรษฐ จังหวัดศรีสะเกษ. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 42(1), 36-
47.
- ปราสาทสติก๊กอกรม- อารยธรรมขอมสุดยิ่งใหญ่ในสระแก้ว. (2566). <<https://mgronline.com/travel/detail/9650000020609>>
(สืบค้นเมื่อ 4 กันยายน 2566).
- วัลลภา ศรีทองพิมพ์และคณะ. (2560). แนวทางการกำหนดกลยุทธ์ในระบบโซ่อุปทานการท่องเที่ยวในประเทศไทย โดยการวิเคราะห์
จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และ อุปสรรค ผ่านกระบวนการลำดับชั้นเชิงวิเคราะห์ (SWOT-AHP). วารสารวิจัยและพัฒนา
วไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์, 12(3).
- ศิริพร เลิศยิ่งยศ. (2563). การจัดการโซ่อุปทานเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวเขตการพัฒนาการท่องเที่ยวอารยธรรมอีสานใต้. วารสาร
มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, 40(4).
- อรัญ วานิชกร. (2564). ปฏิบัติการสร้างสรรค์ด้านกรอบแนวคิดทางนวัตกรรมการออกแบบ. ศิลปกรรมสาร. 14(1).
- ทิวา วงศ์ษา, บทสัมภาษณ์, (30 สิงหาคม 2566).